

sygn. akt IC 1869/21 upr

WYROK W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Częstochowie Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Kasperkiewicz - Jeruszka

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Aneta Bednarek – Janik

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2021 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G.

przeciwko L. S.

o zapłatę

1. powództwo oddala,

2. zasądza od powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w G. na rzecz pozwanego L. S. kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście zł) tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 1869/21

UZASADNIENIE

W dniu 20 lipca 2021 roku powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w G., wniósł pozew o zapłatę kwoty (...),33 z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, przeciwko pozwanemu L. S.. Nadto powód domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych .

W uzasadnieniu wskazano, że Pozwany w dniu 19 października 2017 roku zawarła z poprzednikiem prawnym powoda (...) sp. z o.o. umowę pożyczki , z której postanowień pozwany nie wywiązał się wobec czego umowa została wypowiedziana a cała należność z niej wynikająca stała się wymagalna z dniem 31 maja 2020 roku.

Wskazano, że na dochodzoną pozwem kwotę składają się należności :

- 1649,67 zł – niespłacony kapitał;

- 52,63 zł – odsetki umowne naliczone do dnia wypowiedzenia umowy;

- 340,59 zł – odsetki umowne naliczone od przeterminowanych rat kapitałowych naliczone od dnia następnego po dniu wypowiedzenia umowy do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu;

- 1486,43 zł – prowizja za udzielenie pożyczki.

Powód we skazał, że nabył wierzytelności objętą pozwem na podstawie umowy cesji.

Pierwotnie powód wystąpił z pozwem do Sądu rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie gdzie postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2021 roku postępowanie umorzono.

Pozwany wniósł sprzeciw od wydanego w sprawie w dniu 11 sierpnia 2021 roku nakazu zapłaty.

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Zakwestionował wysokość dochodzonego roszczenia oraz legitymację procesową czynną powoda.

Pozwany zarzucił, że powód nie wykazał aby skutecznie nabył wierzytelność objętą pozwem oraz wskazał, że kwota którą otrzymał na podstawie umowy pożyczki była znacznie niższa niż objęta pozwem, powołał się na art. 385 (1) k.c., podnosząc że dodatkowe opłaty zostały w umowie pożyczki rażąco zawyżone.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny oraz zważył co następuje :

Poza sporem pozostawało, że pozwany zawarł w dniu 24 października 2017 roku z SuperGrosz Sp z o.o. umowę pożyczki na podstawie której otrzymał kwotę 5000 zł.

W treści umowy wskazano, że całkowity koszt pożyczki wynosi 5831,06 zł i obejmuje on prowizję w wysokości 4999,81 zł oraz odsetki umowne w wysokości 831,25 zł wg skali 10% w skali roku. Jako łączną kwotę do zapłaty wskazano kwotę 10831,06 zł z terminem płatności do dnia 24 listopada 2020 roku. W treści umowy wskazano, że prowizja jest to pozaodsetkowy koszt udzielenia pożyczki, na którą składają się prowizja przygotowawcza wynosząca 25% całkowitej kwoty pożyczki oraz prowizja administracyjna wynosząca 30% całkowitej kwoty pożyczki w skali roku.

(umowa pożyczki k. 18-29).

W okresie od listopada 2017 roku do grudnia 2019 roku pozwany uiszczył 26 miesięcznych rat po 292,74 zł w łącznej kwocie 7611,24 zł (bezsporne).

Powód nabył wierzytelność objętą pozwem na podstawie umowy sekurytyzacji z dnia 27 października 2017 roku, o czym zawiadomiono pozwanego pismem z dnia 11 lutego 2020r. Następnie pismem z dnia 24 lutego 2020 roku powód wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia a pismem z dnia 16 kwietnia 2020 roku dokonał wypowiedzenia umowy (dokumenty : k. 30-35, 71-75).

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.). Postanowienie tego rodzaju nie wiąże konsumenta, jednak strony są związane umową w pozostałym zakresie (art. 385¹ § 2 k.c.).

Postanowienia umowne w zakresie pozaodsetkowych kosztów pożyczki w postaci prowizji sformułowane były w sposób niejasny, niedający konsumentowi możliwości na powzięcie wiedzy z jakiego powodu wskazana opłata określona została w kwocie stanowiącej blisko 100% udzielonej pożyczki. Z treści umowy nie wynikało w jaki sposób obliczono wysokość prowizji i jakie czynniki miały wpływ na jej wysokość, jakie usługi czy czynności mieszczą się w tych pojęciach. Powód nie wykazał również jakie konkretne koszty lub ryzyko, które poniósł w związku z udzieleniem pożyczki, wymagały ustalenia tej opłaty w takiej wysokości. Powyższe prowadziło do przekonania, że wysokość opłaty operacyjnej została ustalona przez pożyczkodawcę w sposób zupełnie dowolny. Konsument nie ma możliwości weryfikacji narzuconych mu opłat a tym samym powzięcia wiadomości z jakiego tytułu określone koszty

pożyczki ponosi. Prowadzi to do obciążania konsumenta kosztami pożyczki ustalonymi w sposób zupełnie dowolny i nieweryfikowalny.

W ocenie Sądu takie działanie ze strony pożyczkodawcy nie znajduje uzasadnienia w treści przepisów ustawy o kredycie konsumenckim z dnia z dnia 12 maja 2011 roku w szczególności w treści art. 36a. ustawy. Przepis ten miał stanowić w założeniu instrument ochrony interesów konsumenta w sytuacji, gdy przedsiębiorcy, przestrzegając regulacji dotyczących maksymalnej wysokości odsetek, jednocześnie zastrzegają wysokie prowizje i dodatkowe opłaty o charakterze poza odsetkowym.

Przepis ten wprowadza górny pułap pozaodsetkowych kosztów kredytu mając na celu ochronę konsumentów przed lichwą. Nie można się zgodzić ze stanowiskiem, że zastosowanie pozaodsetkowych kosztów w wysokości tego górnego, ustawowo zastrzeżonego pułapu w każdej sytuacji jest uzasadnione.

Wprowadzenie przez ustawodawcę górnej, nieprzekraczalnej granicy wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu nie może prowadzić do automatycznego, niczym nieuzasadnionego stosowania tych kosztów w maksymalnej wysokości w każdym przypadku.

W ocenie Sądu przepis ten nie zwalnia pożyczkodawcy z obowiązku formułowania postanowień umownych w sposób jasny, przejrzysty i zrozumiały dla konsumenta, oraz udzielania konsumentowi informacji jakie koszty z jakiego tytułu ponosi, to jest mówiąc wprost, za co płaci.

Przepis ten w ocenie Sądu nie zwalnia również Sądu od oceny czy w danej konkretnej sytuacji i w okolicznościach konkretnej sprawy, nie dochodzi do stosowania niedozwolonych postanowień umownych to jest czy pożyczkodawca swym działaniem nie narusza dobrych obyczajów i nie kształtuje w sposób rażąco niekorzystany sytuacji prawnej konsumenta.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie postanowienia narzucające na pozwanego obowiązek zapłaty prowizji w wysokości 4999,81 zł, przy kwocie pożyczki 5000 zł, stanowią niedozwolone postanowienie umowne, kształtujące sytuację konsumenta w sposób rażąco niekorzystny i naruszający dobre obyczaje a zasadniczym celem pobrania ww prowizji nie jest pokrycie związanych z tym kosztów, ale uzyskanie dodatkowego dochodu przez pożyczkodawcę. Zwrócić należy dodatkowo uwagę na okoliczność, że regulacja z art. 385¹ k.c. i n. stanowi implementację dyrektywy nr 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.Urz. WE L 95 z 21.4.1993r., s. 29). Interpretacja art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, polegająca na uprawnieniu do automatycznego naliczania prowizji wg wprowadzonego tam wzoru, w oderwaniu do realiów konkretnej sprawy, i braku możliwości weryfikacji wysokości prowizji przez Sąd, prowadziłyby w istocie do osłabienia efektywności prawa unijnego w zakresie ochrony konsumentów a nawet do jego obejścia.

Zatem, mając na względzie przedstawione rozważania prawne, uznać należało, że postanowienie umowne obciążające pozwanego obowiązkiem zapłaty kwoty prowizji 4999,81 zł, nie wiązało pozwanego na podstawie art. 385(1) par 1 k.c. Wobec tego pozwany na podstawie zawartej umowy pożyczki obowiązany był zwrócić pożyczkodawcy udostępnioną kwotę pożyczki 5000 zł oraz odsetki umowne 831,25 zł. Pozwany przed wniesieniem pozwu zwrócił pożyczkodawcy kwotę (...),24, zatem przewyższającą jego zobowiązanie.

W tym stanie na datę wniesienia pozwu nie istniała wierzytelność wskazana w pozwie.

Z tego względu powództwo podlegało oddaleniu na podstawie art. 720 i nast. k.c. oraz art. 385(1) k.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi powoda. Na zasądzona z tego tytułu kwotę składały się należności: 900 zł – wynagrodzenie pełnomocnika powoda (par 2 pkt3) rozporządzenia Min. Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz 17 z 1 – opłata skarbową od pełnomocnictwa.

Z/: Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnom powoda (bez pouczenia).